

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/89/2018
Identifikačné číslo spisu: 1117227845
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1117227845.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti o O., narodenú X. D. XXXX, bývajúcu u otca, zastúpenú procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, dieťa rodičov matky E., bývajúcej v L. R. zastúpenej JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou so sídlom v Bratislave, Javorinská 13, a otca H., bývajúceho v D. zastúpeného JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom v Bratislave, Štefánikova 14, o nariadenie vhodného opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa do cudziny, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3 P 188/2017, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2018 sp. zn. 11 CoP 15/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 6. decembra 2017 č. k. 3 P 188/2017-52 nariadil vhodné opatrenie na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa nasledujúceho znenia: „I. Matka je do času návratu maloletej na územie L. oprávnená stretávať sa s maloletou O., nar. X. D. XXXX (ďalej len „maloletá“) od každého kalendárneho pondelka od 13,00 hod. do nasledujúceho kalendárneho utorka do 8,00 hod., od každej kalendárnej stredy od 13,00 hod. do nasledujúceho kalendárneho štvrtka do 8,00 hod. a každý kalendárny piatok v nepárnom týždni v roku od 13,00 hod. do 19,00 hod. a každý párný kalendárny týždeň v roku od piatka 12,00 hod do nasledujúceho pondelka do 8,00 hod., II. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou počas vianočných prázdnin, a to od 22. decembra 2017 12,00 hod. do 2. januára 2018 do 19,00 hod., III. Otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a za účelom realizácie styku matky s maloletou, maloletú matke odovzdať v mieste bydliska otca s tým, že v čase kedy bude maloletá v čase určenom ako začiatok styku počas školských dní v školskom zariadení, je miestom prevzatia maloletej školské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje, IV. Vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie vhodných opatrení zamietla, V. Toto uznesenie je vykonateľné dňom doručenia“. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade postupoval podľa § 130 ods. 1, 2 CMP v spojení s ustanovením § 324 CSP napriek

tomu, že návratové konanie bolo ukončené, s cieľom zabezpečenia udržania rodinných väzieb dieťaťa s matkou do času návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu majú za to, že nerealizovanie styku matky s maloletou by bolo v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, keďže k návratu dieťaťa na územie L. doposiaľ nedošlo.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oboch rodičov maloletej uznesením z 24. januára 2018 sp. zn. 11 CoP 15/2018 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a odkázal na jeho odôvodnenie, ktoré považoval za dostatočné; dodal, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie má nielen oporu v zákone, ale súčasne reflektuje aj medzinárodný záväzok Slovenskej republiky vyplývajúci mu z Haagskeho dohovoru (čl. I písm. a/, b/).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal otec maloletej dovolanie a žiadal ho zrušiť a konanie zastaviť. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 a § 432 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „ CSP“). Dovolací dôvod podľa § 431 CSP konkretizoval vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. a/ CSP (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov) a tiež podľa § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Namietal ďalej, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení, pričom prípustnosť dovolania odôvodňoval § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa jeho presvedčenia súd nemal právomoc na rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného (vhodného) opatrenia, lebo jeho právomoc zanikla právoplatnosťou rozhodnutia súdu o návratovom konaní, súdy nedostatočne a nesprávne zistili skutkový stav veci, keď dospeli k záveru, že je dôvodné nariadiť neodkladné (vhodné) opatrenie, nekonali v zmysle č. 2 ods. 1 CSP, rozhodnutie je nezákonný akt, v neprospech dieťaťa a sleduje záujem a pranie matky.

4. Matka maloletej vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie je procesne neprípustné. Svoj názor podporila rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 117/2017 podľa ktorého dovolanie voči uzneseniu odvolacieho súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní voči nariadenému neodkladnému opatreniu prípustné nie je (§ 421 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP). Zároveň poukázala aj na ustanovenie § 76 CMP, ktoré jednoznačne stanovuje prípady, v ktorých dovolanie nie je prípustné. Žiadala dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Procesný opatrovník maloletej možnosť vyjadriť sa k dovolaniu nevyužil.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP) účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpeným advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal (443 CSP), či je dovolanie procesne prípustné a dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné odmietnuť.

7. Konanie o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené Civilným mimosporovým poriadkom (§ 123 až § 134 CMP). Cieľom tejto právnej úpravy je dosiahnuť rýchly návrat dieťaťa do jurisdikcie zahraničného súdu, z ktorej dieťa bolo neoprávnené premiestnené, teda zosúladiť právnu úpravu s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky. CMP obsahuje osobitnú úpravu (aj dovolania a podmienok jeho prípustnosti), ktorá sa vzťahuje na veci v pôsobnosti tohto procesného predpisu (§ 76 a § 77). Prípustnosť dovolania podaného otcom maloletej treba preto posudzovať podľa Civilného mimosporového poriadku v spojení s Civilným sporovým poriadkom, ktorý obsahuje všeobecnú úpravu dovolania, podmienok jeho prípustnosti a dovolacieho konania.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Podľa § 76 CMP dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

11. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 76 systematicky začlenenom v treťom diele s názvom „Niektoré ustanovenia o dovolaní“, tretej hlavy („Opravné prostriedky“) prvej časti („Všeobecná časť“) modifikuje spôsobilý predmet dovolania ako jednu z objektívnych podmienok jeho prípustnosti tak, že vylučuje prípustnosť dovolania aj proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. Prípustnosť dovolania v tomto prípade nemôže založiť ani existencia procesnej vady uvedenej v § 420 CSP (pozri R 20/2017).

12. V danom prípade otec napáda dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného (vhodného) opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat, ktorým súd upravil styk matky s maloletým dieťaťom vo výroku bližšie vymedzenom čase a otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a zároveň styk umožniť. Odvolací súd sa v princípe plne priklonil k argumentačnej línii predloženej súdom prvej inštancie, v zmysle ktorej neodkladné (vhodné) opatrenie má za cieľ udržanie rodinných väzieb dieťaťa s matkou do času návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu a sleduje najlepší záujem dieťaťa, keďže k návratu dieťaťa na územie L. doposiaľ nedošlo. Podľa názoru dovolacieho súdu povaha tohto konania, ktorého účelom je čo najrýchlejšie rozhodnúť vo veci zohľadňujúc a uprednostňujúc najmä najlepší záujem dieťaťa musí byť z uvedeného dôvodu považovaná za integrálnu časť konania o návrat ako celku. Ide tak nepochybne o prípad, kedy Civilný mimosporový poriadok podanie dovolania proti uzneseniu vydanom v tomto konaní vylučuje. Dovolanie podané otcom proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu je bez ďalšieho neprípustné (obdobné závery konštatoval najvyšší súd už v rozhodnutiach sp. zn. 6 Cdo 2/2017, sp. zn. 6 Cdo 180/2017 a sp. zn. 6 Cdo 62/2018).

13. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie otca podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.